

„ŚWIATŁO i SÓL”

nr 7-2013

*Niecodzienne pismo
parafii w Rdzawce przy wsparciu
Stowarzyszenia*

**„Wy jesteście solą ziemi
Wy jesteście światłem świata”
(Mt.5:13 – 14)**

Drodzy Parafianie i Goście!

Sporo czasu upłynęło od ukazania się ostatniego numeru naszej parafialnej gazetki „Światło i Sól”. Doświadczamy każdego dnia, jak szybko upływa czas i jak z każdym dniem jesteśmy starsi. Jednocześnie uświadamiamy sobie, że z każdym dniem zbliżamy się do spotkania z Chrystusem. Przeżyliśmy święta Narodzenia Pańskiego. Minął już pierwszy miesiąc Nowego Roku 2013. Co ważnego wydarzyło się w ubiegłym roku? Co czeka nas w roku bieżącym?

Podsumowanie Starego Roku:

*Idźcie i nauczajcie wszystkie narody, udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.
Uczcie je zachowywać wszystko co wam przykazałem (Mt 28,19-20).*

Sakrament Chrztu Świętego w roku 2012 przyjęli:

Ochrzczeni w kościele NMP Matki Kościoła w Rdzawce:

1. Stanisław Czyszczoń, s. Piotra i Joanny;
2. Jakub Michał Rapacz, s. Cypriana i Danuty;
3. Klaudia Kowal, c. Zbigniewa i Weroniki;
4. Jan Władysław Rzepka, s. Piotra i Barbary;
5. Wiktoria Gruca, c. Damiana i Agnieszki;
6. Marcelina Szczepaniec, c. Marcina i Elżbiety;
7. Luisa Katarzyna Betyna, c. Ludwika i Ewy;
8. Kacper Zbigniew Stolarczyk, s. Zbigniewa i Renaty;
9. Zuzanna Wiktoria Swałtek, c. Roberta i Haliny;
10. Emilia Maria Zając, c. Stanisława i Anny;
11. Lukas Peter Harmeinsky, s. Piotra i Marzeny;
12. Amelia Zając, c. Pawła i Natalii;
13. Weronika Piłat, c. Tadeusza i Małgorzaty;
14. Norbert Latawiec, s. Marka i Moniki;
15. Iwona Józefa Duda, c. Pawła i Joanny;
16. Liliana Czupta, c. Łukasza i Iwony;
17. Mariusz Jurzec, s. Mirosława i Katarzyny;
18. Ilona Faustyna Świder, c. Zbigniewa i Grażyny;
19. Nicola Anna Dydyńska, c. Krzysztofa i Joanny.

Ochrzczeni w kościołku Świętego Krzyża na Obidowej:

1. Dawid Józef Czyszczoń, s. Józefa i Elżbiety;
 2. Magdalena Antonina Kowalczyk, c. Pawła i Jolanty;
 3. Antoni Piekarczyk, s. Krzysztofa i Agnieszki.
-

Dlatego opuści człowiek ojca i matkę i złączy się ze swoją żoną i będą jednym ciałem. Co więc Bóg złączył, człowiek niech nie rozdziela (Mt 19,5-6).

Sakrament Małżeństwa zawarli:

W kościele NMP Matki Kościoła w Rdzawce:

1. Przemysław Stanisław Antolak i Karolina Sabina Kubiś;
2. Piotr Jacek Kubinek i Paulina Wiktoria Palarczyk;
3. Marcin Michał Szoldrowski i Bogumiła Dominika Czyszczoń;
4. Damian Piotr Zając i Justyna Rapacz;
5. Władysław Kubiński i Krystyna Zając;
6. Piotr Bogumił Tabor i Joanna Sylwia Witkowska;
7. Michał Grzegorz Słoński i Iwona Sroka;
8. Przemysław Stożek i Ewelina Zając;

W kościele Świętego Krzyża na Obidowej:

1. Mateusz Marek Fąfrowicz i Monika Weronika Wójtowicz;
 2. Józef Piotr Krupa i Elżbieta Anna Czyszczoń;
 3. Leszek Janiszewski i Karolina Rapacz.
-

Ja jestem zmartwychwstaniem i życiem. Kto we Mnie wierzy choćby i umarł żyć będzie. Każdy kto żyje i wierzy we mnie nie umrze na wieki (J 11,25-26).

Odeszli z nadzieją zmartwychwstania:

1. Stanisław Miśkowiec, l. 69, s. Jana i Marii;
 2. Jan Kowal, l. 64, s. Mikołaja i Anieli;
 3. Antoni Rapacz, l. 50, s. Jana i Marii;
 4. Gustaw Karpierz, l. 66, s. Jana i Józefy;
 5. Aniela Skawska, l. 99, c. Wojciecha i Rozalii;
 6. Edward Wróbel, l. 73, s. Andrzeja i Marii;
 7. Maria Rapacz, l. 79, c. Michała i Wiktorii;
 8. Józef Rokiciak, l. 86, s. Jana i Rozalii;
 9. Czesław Stolarczyk, l. 85, s. Anieli;
 10. Józefa Pranica, l. 72, c. Jana i Rozalii;
 11. Piotr Kowalczyk, l. 44, s. Franciszka i Marii.
-

11 października 2012 roku papież Benedykt XVI zainaugurował Rok Wiary. Ojciec Święty postanowił, że tego dnia – to jest w 50. rocznicę otwarcia Soboru Watykańskiego II, który bardzo ożywił Kościół – mamy podjąć pracę nad rozwojem naszej wiary. Okrągła rocznica rozpoczęcia obrad Soboru Watykańskiego II i 20 lat od wydania Katechizmu Kościoła Katolickiego to dobra okazja, by zintensyfikować tę refleksję. Tego dnia papież celebrował Eucharystię, w czasie której uroczystie dokonał wyznania wiary. Rok Wiary potrwa do 24 listopada 2013 r., czyli do uroczystości Chrystusa Króla Wszechświata.

W nawiązaniu do listu apostołskiego papieża Benedykta XVI *Porta fidei*, abp Rino Fisichella, przewodniczący Papieskiej Rady ds. Nowej Ewangelizacji, zaznaczył, że *papieska*

inicjatywa ma dwa cele: z jednej strony pomóc w osobistym spotkaniu z Chrystusem, a z drugiej lepiej poznać treść wiary chrześcijańskiej, tego, w co wierzymy. Z kolei w nocy zawierającej wskazania duszpasterskie na Rok Wiary prefekt Kongregacji Nauki Wiary kard. William Levada zauważył, że wiara jest najpierw osobistym przyłgnięciem człowieka do Boga, równocześnie i w sposób nierozdzielny jest ona dobrowolnym uznaniem całej prawdy, którą Bóg objawił.

Otwarcia Roku Wiary dokonaliśmy również w naszej parafii. Miało to miejsce w niedzielę 14 października 2012 r. Jesteśmy w sposób szczególny w tym roku wezwani do refleksji nad naszą wiarą. Musimy sobie uświadomić, że naszą wiarę nieustannie trzeba pogłębiać. W naszej refleksji niech nam towarzyszą słowa skierowane do Jezusa: **Panie, przymnóż nam wiary.**

Ową refleksję nad naszą wiarą musimy podejmować jako wspólnota parafialna, czyli wspólnie w kościele, w naszych rodzinach, a także każdy indywidualnie. Może się to dokonywać podczas modlitwy, przez czytanie Pisma Świętego, Katechizmu Kościoła Katolickiego, ksiązek i prasy katolickiej. Trzeba nam na nowo uświadomić sobie w Kogo wierzę i dlaczego wierzę. Jednocześnie musimy pamiętać, że znajomość treści wiary to jeszcze nie wszystko. Wiara nie jest jedynie zbiorem wyznawanych prawd. Ona jest przede wszystkim relacją z Jezusem. Nie wystarczy tylko powiedzieć, że jestem człowiekiem wierzącym. Św. Jakub poucza nas w swoim Liście, że *wiara bez uczynków martwa jest sama w sobie*. Dlatego wyznając naszą wiarę musimy pamiętać, że ma ona być potwierdzona konkretnymi czynami, szczególnie czynami miłości.

Ważnym wydarzeniem w życiu naszej wspólnoty parafialnej była peregrynacja obrazu Jezusa Miłosiernego i relikwii św. s. Faustyny i bł. Jana Pawła II. 12 marca będziemy obchodzić 1. rocznicę peregrynacji. Niektóre parafie, jako kontynuację tego wydarzenia, podjęły peregrynację obrazu Miłosierdzia Bożego do poszczególnych rodzin. Przeżywanie rocznicy będzie dobrą okazją, aby podjąć tę peregrynację w naszej parafii. Każdy z nas potrzebuje Bożego Miłosierdzia. Przeżywając Rok Wiary, będziemy mieli możliwość, aby zagłębić się w tajemnicę Bożego Miłosierdzia. Dlatego ufamy, że rodziny naszej parafii będą chętnie gościć obraz Jezusa Miłosiernego i przez to wydarzenie bardziej doświadczać miłości Boga.

Wielki Post

Środa Popielcowa rozpoczyna okres czterdziestodniowego przygotowania do największej chrześcijańskiej uroczystości – Świąt Paschalnych. Wielki Post, bo tak nazywa się ten okres, trwa do początku liturgii Mszy Wieczery Pańskiej sprawowanej w Wielki Czwartek.

W okresie Wielkiego Postu, który jest czasem pokuty i nawrócenia, Kościół, przypominając słowa Jezusa, proponuje trzy drogi przybliżania się do Boga: post, jałmużnę i modlitwę. Liturgia tego okresu jest dość wyciszona. Dominującym kolorem szat liturgicznych jest fiolet. Z obrzędów Mszy świętej znika uroczysty hymn *Chwała na wysokości Bogu* (śpiewany jedynie w czasie przypadających w Wielkim Poście uroczystości, np. św. Józefa – 19 marca) oraz radosna aklamacja *Alleluja*, którą zastępuje aklamacja *Chwała Tobie, Królu wieków* albo *Chwała Tobie, Słowo Boże*. Zakazane jest przyozdabianie ołtarza kwiatami, zaś gra na instrumentach muzycznych dozwolona jest tylko w celu podtrzymania śpiewu. W okresie Wielkiego Postu zabroniony jest udział w zabawach. Organizuje się także zwykle kilkudniowe rekolekcje, które mają pomóc w dobrym przeżyciu tego czasu, oraz nabożeństwa Drogi Krzyżowej i Gorzkich Żali.

Co czeka nas w najbliższym czasie?

Okres Wielkiego Postu

Nabożeństwa Drogi Krzyżowej:

Piątki – o godz. 17.00 dla dorosłych oraz o godz. 19.00 dla młodzieży;

Niedziele – po sumie o godz. 10.00.

Nabożeństwo Gorzkich Żali:

Niedziele – o godz. 16.30.

Rekolekcje wielkopostne:

Rozpoczęcie w II Niedzielę Wielkiego Postu, 24 lutego, zakończenie – w środę, 27 lutego.

Msze św. i nabożeństwa za zmarłych:

19 lutego; 19 marca (za zmarłych Józefów) – godz. 17.00; 16 kwietnia, godz. 18.00.

Msze św. do Matki Bożej i Nabożeństwa Fatimskie:

2 marca godz. 17.00; 6 kwietnia godz. 18.00.

12 marca:

Pierwsza rocznica peregrynacji obrazu Jezusa Miłosiernego i relikwii św. Faustyny i bł. Jana Pawła II. Msza św. o godz. 17.00.

8 kwietnia:

Podjęcie Duchowej Adopcji podczas Mszy św. o godz. 18.00.

Z orędzia papieża Benedykta XVI na Wielki Post:

Drodzy bracia i siostry, w okresie Wielkiego Postu, w którym przygotowujemy się do obchodów wydarzenia krzyża i zmartwychwstania, przez które miłość Boża odkupiła świat i oświeciła historię, życzę wam wszystkim, abyście przeżywali ten cenny czas, ożywiając wiarę w Jezusa Chrystusa, aby wejść w krąg Jego miłości do Ojca i do każdego brata i siostry, których spotykamy w naszym życiu. Zanoszę w tej intencji modlitwę do Boga, prosząc o błogosławieństwo Pana dla każdego z was i dla każdej wspólnoty.

Papież Benedykt XVI

Ruch Ludowy – historia sztandaru w Rdzawce

W okresie międzywojennym wielu chłopów w naszej wsi sympatyzowało z partią chłopską czyli Stronnictwem Ludowym. Posiadali szerokie kontakty jeszcze z czasów I wojny światowej z Armią Austriackiej, ze służby w Armii Polskiej i byli świadomi, że sami muszą walczyć o swoje prawa, że tylko w jedność jest siła. Najbliższa była im partia chłopska czyli SL i tutaj upatrywali dla siebie szansy. Koło SL w Rdzawce powstało w połowie lat trzydziestych (1934-1935 wg relacji ks.Chryca W latach trzydziestych odbywały się systematyczne spotkania chłopów z Rdzawki sympatyzujących z SL na placu stanowiącym własność Kurasa - za kaplicą w niedzielę po południu. Gdy przyjeżdżał ktoś z powiatu (delegat SL) na spotkanie a policja wiedziała o tym, przysyłano do Rdzawki żandarmów którzy strzelali by rozgonić zebranych zwłaszcza w 1937 roku w czasie strajków chłopskich. Zarząd Koła SL-u w Rdzawce to Walenty Skawski – prezes, Jan Chryc – wiceprezes.

W Święto Czynu Chłopskiego 15 sierpnia 1937 roku ogłoszono strajk chłopski, który objął w całości województwo krakowskie, Uczestniczyło w nim w całej Polsce ponad milion chłopów. Na początku władze potraktowały strajk dość liberalnie traktując go jako akcję legalną, jednak władza szybko zmieniła postawę z wyczekującej na działania bezpośrednie i masowe stosowanie terroru. W Rdzawce powołano komitet strajkowy, porozumiano się z chłopami z Poniec i zapadła decyzja o przystąpieniu do strajku, który rozpoczął się 16 sierpnia w poniedziałek. We wsi powołano bojówkę, która miała czuwać nad porządkiem w czasie strajku we wsi i na drogach. Na wszelki wypadek ustalono też następców, którzy mieli ich zastąpić, jeżeli aresztowanoby bojówkę. Chłopi z Rdzawki i Poniec zebrali się pod „młynem” ale po stronie Poniec i szli w kierunku Rabki. Zablokowali drogę „pod Dawidkiem” i nie przepuszczali nikogo kto wybierał się z mlekiem, jajkami, serem tzn żywnością do Rabki. Jak chłop jechał do Rabki z żywnością, to najpierw proponowano mu by zawrócił, jeżeli odmówił to wóz wywalano do rowu a niepokorny chłop zebrał jeszcze „smary”. Jeżeli któraś z kobiet nie chciała posłuchać i próbowała iść dalej to wylewano mleko (trzeba dodać, że bieda w naszej wsi była wielka a pieniądze bardzo ludziom potrzebne). Niektóre kobiety z Poniec i Rdzawki przechodziły pod lasem na Traczykówce, ale była to niewielka grupa. Zwyciężyła raczej solidarność chłopska. Na Zaborni drogę zablokowali chłopcy ze Skawy.

W „Biuletynie strajkowym” - nr 4 po 19 sierpnia w 1937 roku była następująca informacja o Rabce. „...w letnisku panika. Brak żywności. Letnicy wyjeżdżają”.

24 sierpnia 1937 roku z Rabki w kierunku Poniec i Rdzawki przeciwko chłopom wysłano policję, która użyła broni zbyt pochopnie i zupełnie niepotrzebnie. Strzelano bez ostrzeżenia gdy chłopcy zaczęli się wycofywać i uciekać (zginął jeden mieszkaniec Rdzawki - Franciszek Pranica z Rusnakówki). W miejscu gdzie zginął stoi mała kapliczka upamiętniająca to wydarzenie. (Zawsze przed Świętem Zmarłych od dwudziestu lat dba o nią Wiesław Stolarczyk). Według relacji dwóch chłopów zostało rannych(o tych rannych słyszałem ale nikt nie był w stanie podać ich nazwisk). Rano we wtorek, gdy Pranica zaprzęgnął konia do wozu by jechać na strajk, wsiadł na wóz ale koń wcale nie chciał jechać w kierunku Rabki. Trzy razy zawrócił w kierunku domu jak opowiadała jego żona - Maria. Zsiadł gazda z wozu i spuścił takie lanie koniowi, że ten cały był w pianie i po tym już się nie opierał tylko pojechał. Niestety do domu wrócił tylko koń z wozem ale już bez gazdy. Rozpacz żony była straszna, została sama z małymi dziećmi.

W całym kraju od kul policji zginęło wtedy 44 chłopów, 5 tysięcy aresztowano, 617 otrzymało wyroki skazujące. Najtragiczniejsze w skutkach starcia między policją a chłopami miały miejsce w 10 miejscowościach, a mianowicie:

- 17 sierpnia w Grębowie w powiecie tarnobrzeskim - 1 zabity,
- 18 sierpnia w Harcie w powiecie brzozowskim - 2 zabitych,
- 19 sierpnia w Dydni w powiecie brzozowskim - 4 zabitych,
- 19 sierpnia w Kurowie w powiecie bocheńskim - 2 zabitych,
- 21 sierpnia w Melsztynie w powiecie brzeskim - 2 zabitych,
- 21 sierpnia w Muninie w powiecie jarosławskim - 7 zabitych,
- 23 sierpnia w Kasince Małej w pow. limanowskim - 9 zabitych,
- 24 sierpnia w Gnojnicach w powiecie jaworowskim - 1 zabity,
- 24 sierpnia w Rdzawce w powiecie nowotarskim - 1 zabity,
- 25 sierpnia w Majdanie Sieniawskim w pow. jarosławskim - 15 zabitych.

Matka Boska Częstochowska ze sztandaru SL
wyhaftowana przez zakonnice

Wielu chłopów było zatrzymanych i aresztowanych za udział w nielegalnym zgromadzeniu - oczywiście według władzy - Walenty Skawski z Papieżówki – który siedział w więzieniu z Gomółką, Franciszek Zając z Leśniakówki, Franciszek Magiera z Nogówki, Stanisław Leśniak z Leśniakówki, Jan Rusnak (innym nazwisk nie udało mi się ustalić, nie wiem czy aresztowano ich za to, że stanowili bojówkę odpowiedzialną za porządek, czy za sam udział w strajku). Inni chłopcy z Rdzawki nocowali w lesie a przez dzień pracowali w polu i kosili zboże, gdyż policja chodziła po wsi i zabierała strajkujących. Żony wysyłając dzieci z jedzeniem do swoich mężów w pole przekazywały im wiadomości kogo aresztowała policja za udział w strajku.

W 1938 roku ogłoszono amnestię i zwolniono chłopów z Rdzawki do domu. W tym samym roku odbyło się spotkanie działaczy PSL- u na rynku w Nowym Targu, w którym uczestniczyło około 3 000 chłopów - działaczy SL w tym i chłopcy z Rdzawki, którzy pojechali do "miasta" konnymi wozami, zabierając jedni drugich. Policja robiła wszystko aby nie dopuścić chłopów na rynek, a tych którzy tam już byli wypchnięto w kierunku wideł Białego i Czarnego Dunajca. Do Rdzawki przyjeżdżał działacz SL-u Augustyn Suski. Miał tu licznych znajomych z czasów gdy jego rodzice mieszkali na Obidowej. Po strajku w 1937 roku w którym brali udział chłopcy z Rdzawki, zapadła decyzja o ufundowaniu sztandaru SL w Rdzawce. Sztandar był drogi, stał się symbolem pod którym jednoczyli się chłopcy, stanowił powód do dumy, świadczył o dobrej organizacji chłopów. W 1938 roku go ufundowano "… przywieźli go chyba z Krakowa gdzie wyszywały go zakonnice" – jak mówił Jan Rapacz – Dziadek . Sztandar został poświęcony w kościele p.w. Marii Magdaleny w Rabce. Po tej uroczystości wszyscy goście przeszli do Skawy gdzie w szkole odbyło się przyjęcie. Małe dziewczynki roznosiły kotyliony, które przypinano do odzieży zaproszonych

gości. Ze Skawy mieszkańcy Rdzawki zabrali sztandar (Jan Chryc) i przynieśli go do Rdzawki, tu też odbyły się uroczystości z udziałem wszystkich mieszkańców wsi. Uroczystość odbyła się na miejscu gdzie obecnie stoi nasz kościół parafialny. Sztandar przechowywany był w domu rodzinnym Chryca do II wojny światowej. Zostały na nim nabite gwoździe - było ich 287, niestety 9 z nich wypadło i nie znamy nazwisk ich fundatorów. Na jednym poziomie jest pięć gwoździ z nazwiskami. Wśród fundatorów sztandaru były też Koła Stronnictwa Ludowego ze Skawy, Chabówki, Skomielnej Białej, Klikuszowej, Malijowej, Jordanowa. Na uwagę zasługują też osoby, które były w jakiś sposób związane z Rdzawką, jak np. : ks. J. Górski, dr Rajtar, A. Mosyngier, czy dyrektor szkoły Ignacy Chmura. Wśród fundatorów jest wiele nazwisk mieszkańców Ponie.

Rdzawianie ze sztandarem; pierwszy z prawej Rapacz od Krzyża (jeżeli rozpoznają państwo kogoś jeszcze, prosimy o kontakt)

Nazwiska z gwoździ ze sztandaru przepisałem dosłownie tak jak są tam zapisane, podobnie i skróty. Obecnie tą pisownię traktujemy jako błędy ortograficzne, ale i tak wiadomo o jakie nazwiska chodzi. Przepisałem w kolejności jak na sztandarze :

Fr. Magiera, A. Rapacz, brak, W. Twaróg, A. Antolak, Aniela Antolak, Z. Kajska, J. Józec, J. Hryc, Stanisław Hryc, brak, Roz. Antolak, ks. J. Górski, W. Skawski, Józ. Hryc, brak, M. Magiera, A. Zając, M. Zając, T. Józec, W. Stachóra, J. Rapacz, Anna Rapacz, Dr Rajtar, S. Rapacz, St. Czystczoń, Aniel. Gil, J. Rusnak, Fr. Rokita, S. H. Stachnik, St. Duda,

And. Worwa, J. Płachetka, K.S.L. Malijowa, W. Kuras, Seb. Zając, Aniel. Leśniak, K.S.L. Chabówka, A. Duda, K. Czystczoń, B. Sawina, M. Hmurowa, A. Masłowiec, Węd. Śmietana, Wł. Czystczoń, St. Leśniak, Kom. Zając, Anna Rapacz, J. Czópta, W. Palarczyk, J. Zając, J. Stachnik, St. Sawina, W. Zając, Fr. Słoński, M. Haras, W. Leśny, J. Kowalczyk, S. Czystczoń, J. Madej, St. Sularz, St. Bożowy, W. Świerczek, J. Patas, J. Sroka, Wł. Duda, J. Hudy, Zając Kajetan, J. Palarczyk, J. Pympek, J. Hajnas, brak, J. Sawina, M. Kosek, Fr. Świder, J. Czystczoń, Br. Truty, St. Rapacz, A. Rapacz, J. Smarcz, J. Cieślak, A. Karkóła, Zof. Świder, J. Pranica, Wł. Kosek, A. Rapciak, Fr. Antolak, St. Rapacz, M. Biernat, Wł. Matussek, Fr. Zając, I. Gilówna, Wikt. Antolak, J. Antolak, Jgn. Sroka, Zof. Zając, Wł. Czystczoń, J. Polak, Roz. Kuras, J. Filas, W. Czystczoń, W. Hrobak, St. Wojtyczko, Fr. Miśkowiec, I. Tomala, St. Rusnak, J. Rapacz, K.S.L. Skomielna Biała, A. Józec, A. Mlekodaj, Bł. Zając, Stef. Sawina, J. Stachnik, W. Gil, Fr. Worwa, Hel. Śmietana, J. Karpierz, J. Mlekodaj, Mar. Zając, St. Zając, A. Mosyngier, St. Czystczoń, J. Zając, R. Sawinowa, Katarzyna Sroka, Wł. Kós, J. Antolak, J. W. Pędzimeżowie, St. Sroka, M. Cieślakowa, A. Zając, T. Niżnik, J. Leśny, A. Świder, A. Gaweł, A. Czystczoń, W. Rapacz, Ig. Czystczoń, J. Mrózek, St. Gil, Zof. Zając, H. Datówna, K. Karkóła, brak, J. Rusnak, An. Kurek, J. Skawski, Mag. Truta, M. Kosek, A. Lenard, Z. Biernat, J. Kuras, Fr. Worwa, A. Król, A. Stachnik, J. Kowal, W. Dziwis, I. Latawiec, brak, M. Czystczoń, St. Czystczoń, J. Fiedor, A. Miśkowiec, M. Iskrzycki, K. Rapacz, L. Duda, J. Cholewa, W. Leśniak, Reg. Antolak, Sylw. Józec, J. Sularzowa, Fr. Traczyk, Fr. Miśkowiec, Kat. Traczyk, Wikt. Haras, Fr. Antolak, J. Skawski, J. Duda, St. Dudek, W. Świder, Reg. Traczyk, Fr. Latawiec, Fr. Czupta, Mar. Rapacz, J. Kowalczyk, A. Mierzwa, J. Stolarczyk, J. Rapacz, St. Skawski, A. Madejowicz, K.S.L. Klukoszowa, W. Świder, Fr. Pranica, K. Zając, St. Jagoda, Wikt. Świder, J. Piłat, Aniel. Lesniak, St. Czystczoń, J. Rapciak, Fr. Krzystow, Mar. Filas, St. Dziwis, Ben. Zając, St. Krocza, Mar. Krocza, J. Krocza, J. Filas, Fr. Krocza, St. Pachóra, Ig. Biernat, Ig. Hmura, Fr. Jagoda, J. Kós, Fr. Czystczoń, Ed. Palacz, P. Kudzia, K. Kajski, B. Łopusiak, J. Pachóra, Szewczyk, T. Pyka, Z. Piłat, Gromada Rdzawka, Fr. Polak, M. Kowal, St.

Zółtek, J. Rapacz, Fr. Kuras, M. Stachóra, A. Kuras, T. Gacek, Anna Gąciarczyk, brak, Fr. Leśny, A. Domańczny, Anna Worwa, J. Zając, Fr. Raczak, M. Sowa, S. Madej, J. Olechny, J. Zając, Mag. Filas, J. Czystczoń, brak, St. Sankowie, A. Czystczoń, K.S.L. Jordanów, K.S.L. Skawa, J. Skawski, Wikt. Krzystow, J. Haras, Kun. Kowalczyk, St. Leśniak, J. Kowal, St. Traczyk, Mar. Józec, brak, K. Palarczyk, J. Szczerba, Fr. Nowara, M. Sroka, J. Mlekodaj, Kat. Dziwis, Anna Czystczoń, J. Łyszczarczyk, A. Rokita, J. Wojtyczko, J. Czystczoń, St. Filas, I. Wójciak, J. Smożaj, A. Jąkała, Zofia Jąkała, M. Żepka, J. Kuternoga, A. Jąkała, J. Sochacki, J. Waclawik, A. Nowara, J. Nowara, St. Kuternoga, J. Maczuga, J. Maczuga.

Ilość gwoździ na sztandarze świadczy też o tym, jak solidarna była nasza wieś w sytuacjach ważnych. Przedstawiciele Koła SL w Rdzawce przygotowywali przedstawienia, które były wystawiane w naszej wsi w szkole i często w Skawie. Wtedy była to wyprawa, zaprzęgano konie, zabierano też czasami dzieci i w niedzielę wyruszano do Skawy. Gdy wybuchła wojna Niemcy zakazali jakiegokolwiek działalności bo groziła za to kara śmierci. Po wybuchu II wojny światowej A. Suski działacz SL założył Konfederację Tatrzańską, której celem było zwalczanie Goralenvolku – lokalnej odmiany kolaboracji z okupantem. Prezesem Goralenvolku był Waclaw Krzeptowski też z SL. Suski traktował to jako plamę na honorze górali, którą muszą zetrzeć sami. Suski przybył do Andrzeja Rokity na Obidową jako do zaufanego człowieka, by ten zorganizował w Rdzawce Placówkę Lokalną Konfederacji Tatrzańskiej. Członkiem Konfederacji mogła zostać osoba narodowości polskiej pragnąca służyć Niepodległej Polsce. Warunkiem była rekomendacja osoby zaufanej. Każdy z Konfederatów miał obowiązek bezinteresownej pracy i walki dla Polski. Rokita zabrał się ochoczo do pracy werbując nowych członków Konfederacji spośród chłopów w Rdzawce. Do Konfederacji należał sołtys – Walenty Świder, wszyscy lokalni działacze SL (połowa gospodarzy w naszej wsi). W 1942 roku Niemcy aresztowali A. Rokitę, u którego Niemcy znaleźli gazety konspiracyjne. Przewieziony został do więzienia „Palace” w Zakopanem gdzie był przesłuchiwany. Nikogo jednak nie zdradził, dotrzymując słowa przysięgi - „tajemnicy dochowam”. Wiele lat po wojnie mówili mieszkańcy Rdzawki, że gdyby on nie wytrzymał wtedy bestialskiego bicia i „sypnął”, to połowę chłopów z naszej wsi Niemcy by zamknęli. Po śledztwie w Zakopanem Rokita został przewieziony do obozu koncentracyjnego w Oświęcimiu jako więzień polityczny, gdzie zmarł w tamtejszym szpitalu 9 lutego 1943 roku.

Oryginalny Orzeł ze sztandaru SL

W czasie wojny w lipcu 1941 roku Niemcy przyszli do sołtysa Walentego Świdra i kazali zaprowadzić się do Jana Chryca, Niemców było : 10 esesmanów i 2 policjantów granatowych. Przyszli do Chryca i powiedzieli, że sąsiad doniósł , że Chryc ukrywa w domu karabin i flagę z orłem polskim. Rewizja trwała kilka godzin. Kilkumiesięczny Władus Chryc był chory i leżał w kołysce. Niemcy wyrzucili go z kołyski bo szukali broni. Broni nie znaleźli bo nie było, a sztandaru nie zauważyli. Pytali "... gdzie flaga". Zagrozili, że to się źle skończy. Sołtys Walenty Świder zwrócił się do Chryca *"... jeżeli macie to lepiej im oddajcie, bo jak znajdą to będzie jeszcze gorzej"*. Sztandar ukryty był w trocinach na strychu, był w futerale. Sztandar poszła przynieść żona Chryca – Józefa, która z końcówki drążka dyskretnie zdjęła orła w koronie i wyrzuciła. Niemcy byli zdziwieni, że po nim chodzili i go nie znaleźli. Rozwinęli sztandar i zobaczyli wyhaftowaną Matkę Boską Częstochowską, św. Andrzeja Bobołę, a na rogu płótna, jakby w cieniu było widać Orła Białego, a z drugiej strony herb ludowców – koniczynkę i napis: Koło Stronnictwa Ludowego. Powiedzieli że Chryc pójdzie za to do Oświęcimia i zabrali go na gestapo do Rabki. Sztandar zabrali i poszli do sołtysa Świdra na Nogówkę. Dowódcą był oficer pochodzenia austriackiego i mówił łamaną polszczyzną. Tam jeszcze raz rozwinęli sztandar i stwierdzili, *"... że to jest rzecz kościelna i nam nie godzi się zabierać. Jak wróci Chryc to mu go oddać"*. Po aresztowaniu ojca w domu Chryców zapanowała rozpacz. Pani Józefa Chryc zdjęła ze ściany obraz matki Boskiej Częstochowskiej, zapaliła świece i cała rodzina w bólu i rozpaczyc zaczęła się modlić o jego uwolnienie. Na drugi dzień Niemcy zwolnili Jana Chryca do domu.

Sztandar od sołtysa zabrał do siebie Jan Rapacz – "Dziadek" od Stachnika i ukrywał do końca wojny. Gdy przyszli komuniści po wojnie zbierali pozostałe sztandary, których nie zniszczyli Niemcy i tak zabrali sztandary SL w sąsiednich miejscowościach i je spalili. Przyszli też do Chryca i pytali o sztandar. Był rok 1947, jednak w naszej wsi ludzie już wiedzieli co komuniści robią ze sztandarami SL. W Rdzawce było umówione co robić na wypadek gdyby UB pytało o sztandar. W wigilię 1946 roku u Rokiciaków na Kowalczykówce był pożar, spalił się dom i puszczono plotkę, że spłonął sztandar bo tam był przechowywany. Rodzina Rokiciaków dysponowała zaświadczeniem, że są pogorzalcami. UB wezwało na przesłuchanie Józefa Rokiciaka by wymienił co się spaliło. Wśród wymienionych rzeczy wymienił też sztandar i komuniści odstąpili od jego szukania w naszej wsi. Sztandar dalej przechowywany był u Jana Rapacza " w scycie" obitym deskami z dwóch stron, gdyż dalej obawiano się kapusiów (z Rdzawki w 1947 donosili na UB agenci : "Rozkalski" i jego brat "Mały", agent "Kwiatek" według materiałów IPN). Gdy w Rdzawce rozbudowano kaplicę Jan przekazał sztandar SL do kaplicy bo SL w kształcie przedwojennym już nie istniało. Sztandar przeszyto, (dużo czasu zajęło mi odczytanie jaki był pierwotny napis) wypruto napis **KOŁO STRONNICTWA LUDOWEGO** i napis **ŻYWIĄ I BRONIA** po stronie św. Andrzeja Boboli; pozostał do dnia dzisiejszego tylko napis **RDZAWKA 1938** (do dzisiaj widać ślady tego napisu) i wyszyto w tym miejscu napis: *ŚWIĘTY ANDRZEJU BOBOLO PRZYCZYŃ SIĘ ZA NAMI.*

Aktualny sztandar. Poprzedni napis brzmiał:
"Koło Stronnictwa Ludowego Żywią i Bronią"

Pod nim gromadzili się nasi dziadkowie, symbolizował też jedność wsi. Po zmianach w 1989 roku PSL nie odrodziło się już w Rdzawce, ale zielony sztandar jest nadal jednym z najważniejszych w naszej wsi i widać go na każdej kościelnej uroczystości.

Pierwszy raz wyjęto sztandar na procesję Bożego Ciała do Rabki i niósł go wówczas Józef Wojtyczko. Odkąd powstała parafia w Rdzawce, zielony sztandar jest noszony na każdej procesji. Sztandar ten może nieść każdy mieszkaniec wsi ubrany po góralsku – jako chorąży. Pamiętam że gdy w czasie procesji w 1991 roku wziąłem ten sztandar ubrany w garnitur, jeden z mieszkańców naszej wsi wyrwał mi go z ręki i powiedział "... *trza sie ubrać po góralsku to mozes go nosić*". Dało mi to wiele do myślenia. Od tego czasu próbowałem ustalić losy SL i sztandaru w naszej wsi. Dzisiaj wiem, że dla tego sztandaru mieszkańcy narażali swoje życie i był on dla nich powodem do dumy.

Leszek Świder

Rodzinie i znajomym w kraju i na emigracji możecie przekazać informację, że nasza gazetka parafialna jest dostępna w internecie na stronie naszego Stowarzyszenia www.rdzawka.rabka-net.pl. Nasze - STOWARZYSZENIE NA RZECZ ROZWOJU KULTURALNEGO WSI RDZAWKA zawarło porozumienie z Organizacją Pożytku Publicznego, teraz wypełniając PIT pojawiła się szansa, że wpłacając 1% na rzecz **STOWARZYSZENIA POMOCY SZKOLE MAŁOPOLSKA**, numer **KRS: 0000052078**, jako cel szczegółowy wpisujemy: **Stowarzyszenie – Rdzawka** pieniądze otrzymamy na nasze konto (Numer rachunku: 03 8815 0002 0000 0017 4642 0004). Jeżeli chcesz nam pomóc to zapewniamy, że każda złotówka zostanie w naszej wsi.

Pragnę gorąco zachęcić, aby chętnie dzielić się uwagami i spostrzeżeniami na temat tej gazetki. Jednocześnie w imieniu całego Zespołu Redakcyjnego chcę zaznaczyć, że każdy, kto tylko zechce, może napisać coś ciekawego do naszej gazetki. Aktualny numer wydał zespół w składzie: ks. Piotr Wojtyła, ks. dr Czesław Poloczek, Józef Zborek, Leszek Świder, Anna Rapacz, Tomasz Wójtowicz, Emilia Żurek.